

عوامل و سیاست‌های محرک بازار سرمایه از نظر متغیرهای کلان اقتصاد ایران

سید علیرضا طبایی عقدایی^۱، محمد رضا عسگری^۲، رویا دارابی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده مدیریت و اقتصاد واحد علوم تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی تهران ایران

^۲ دانشیار، مدیریت مالی، دانشکده حسابداری و مدیریت، واحد یادگار امام خمینی (ره) دانشگاه آزاد اسلامی شهرری، تهران، ایران.

^۳ دانشیار، حسابداری، دانشکده حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تهران، ایران.

چکیده

رونق و گسترش بازارهای سرمایه و سهام در سال‌های اخیر موجب شده است تا این بازارها نقش اساسی در اقتصاد ایفا نمایند. به‌گونه‌ای که تحرک و رونق بورس اوراق بهادار و بازار سهام به‌عنوان یکی از ارکان اصلی بازار سرمایه، پس‌انداز و منابع مالی محدود موجود در جامعه را در سریع‌ترین زمان و با هزینه معاملاتی اندک به مسیر سرمایه‌گذاری هدایت می‌کنند. طبق انتظار متغیرهای کلان اقتصادی می‌توانند در روند حرکت و سیکل‌های بازار سهام نقش داشته باشند. لذا این مطالعه با اتخاذ روش خود رگرسیون با وقفه‌های گسترده برای بررسی کوتاه‌مدت و همچنین بلندمدت و با استفاده از متغیرهای کلیدی نرخ ارز، تولید ناخالص داخلی، حجم پول و درآمدهای نفتی به تأثیرپذیری بازار سهام طی دوره زمانی ۱۳۷۲-۱۳۹۵ پرداخته است. مطابق الگوی تجربی، نوسانات نرخ ارز در کوتاه‌مدت و هم در بلندمدت تأثیر منفی بر شاخص بازدهی سهام داشته است. حجم پول به‌عنوان نماینده‌ای از سیاست پولی در کوتاه‌مدت و بلندمدت تأثیر مثبت بر بازار سهام ایفا می‌کند. رشد اقتصادی طبق انتظار تأثیر مثبت و معنادار بر بازار سهام دارد. درآمدهای نفتی در کوتاه‌مدت تأثیر مثبت بر جای می‌گذارند؛ اما در بلندمدت تأثیری از خود نشان نمی‌دهند. احتمالاً دلیل آن این است که سیاست مالی تا حدود زیادی وابسته به درآمدهای نفتی است و در بلندمدت تأثیر این سیاست‌ها حداقل در بازار سهام مشهود نیست.

واژه‌های کلیدی: بازار سهام، اقتصاد ایران، مدل ARDL، خود رگرسیون با وقفه‌های گسترده.

مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۱۳۹-۱۲۵